

Oppdal Jæger- og Fiskarlag ønsker med dette innspillet å belyse flere tema vi mener det er viktig å hensynta i utredningen for planlagt utbygging av Nedre Driva Kraftverk.

Driva som nasjonalt laksevasdrag

Driva er et av de nasjonale laksevasdragene (NLV), som gir elva et særskilt vern. Det betyr at laksebestanden krever særlig beskyttelse og prioritet. Driva er midt inne i en rehabiliteringsprosess hvor elva har blitt behandlet for parasitten gyrodactulus salaris. Vi er nå inne i en fase hvor laksestammen sakte men sikkert skal gjenoppbygges. Dette prosjektet er av stor nasjonal interesse og har blitt tildelt flere hundre millioner. Derfor er det veldig viktig at en kraftverksutbygging ikke skaper flere/nye utfordringer for gjenoppbyggingen av Driva som lakseelv, slik at arbeidet som har blitt gjort blir forgjeves.

Utfordringer knyttet til endring av vannføring

Dersom det skal etableres et inntak ved Festa for pumping av vann opp til Gjevilvatnet, stiller vi spørsmålsteget rundt planlagt minstevannføring og de konsekvenser det vil medføre.

For det første må det nøye utredes hvor lite vannføring som tåles for at laks skal klare å vandre oppstrøms elva. Vi tenker da spesielt på strekningen oppover Gråura opp til Festa. Det vil være utfordrende å finne svar gjennom forskning på hvor stor vannføring som faktisk trengs for at fisk kommer seg opp denne strekningen. I følge NINA trengs det en mengde med merket fisk for å få forsket på dette over flere år. Dette vil være umulig i Driva i årene framover, siden laksesperra er etablert og hindrer laks å gå oppstrøms sperra!

For det andre, dersom vannføringen blir "manipulert" og de naturlige flommene forsvinner, kan dette ha negativ påvirkning i form av algeoppblomstring og gjengroing i elvebunnen. Yngel og småfisk sine naturlige gjemmesteder kan reduseres eller forsvinne som en konsekvens av dette. De naturlige flomtoppene er viktige for å rense elvebunnen å hindre gjengroing.

En mer monoton vannføring kan være uheldig for begge de ovenfornevnte årsakene. Man ser i andre elver med bratte partier slik som gråura, at variasjoner i vannføringen må til for å muliggjøre oppgang av gytefisk. Det må derfor grundig kartlegges hvordan en gitt vannmengde/størrelse påvirker dette.

Gjevilvatnet

Oppdal JFL tar det som en selvfølge at det vil bli gjennomført grundige utredninger om mulige påvirkninger og konsekvenser for Gjevilvatnet dersom vann skal pumpes fra det anadrome vassdraget Driva. Finnes det i det hele tatt eksempler fra andre steder i landet hvor dette har blitt gjort før? Sannsynligheten for spredning av bakterier og parasitter er noe som må nøye klarlegges. Den mye omtalte gyrodactulus salaris er forhåpentligvis forsvunnet fra elva, men det er viktig å være klar over at det finnes andre varianter av "gyro". Det er kjent at røye kan være vert for gyro. NINA har nevnt at det finnes bakterien furunkulose i Driva, og at dette er en bakterie som kan leve latent i elva. Spredning av dette til et fjellvatn vet vi ikke konsekvensene av i dag. Dette gjelder risiko for både røye og fjellørret.

Angående ytterligere senking av nivå for minste vannstand i Gjevilvatnet, tar vi det som en selvfølge at konsekvensene det vil medføre for gyteplasser og habitat for fisk, må nøye utredes. Gjevilvatnet har sjeldent storvokste eksemplarer av både ørret og røye man ikke finner i mange andre fjellvatn i Oppdalsfjella. Det er viktig å ta vare på fiskebestanden, og man må derfor være sikker på at endret vannstand ikke gir negativ påvirkning. Fiske i Gjevilvatnet er ikke bare viktig som matauk og for sportsfiskere, men har også stor rekreasjonsverdi. Opdal JFL er også opptatt av allmennhetens tilgang til Gjevilvatnet med båt. Det vil være uheldig om en enda lavere minstevannstand vil gjøre det vanskeligere å få lagt til båter og komme seg ut på vatnet. Erosjon av strandlinjen er enda et tema som må vurderes i en konsekvensutredning.

Avslutningsvis tar vi med en digresjon - til de skrinlagte planene om landbasert oppdrettsanlegg ved Drivas bredder på Skorem. Her satte Mattilsynet ned foten på grunn av hensynet til villaks. Det kunne være en teoretisk risiko for spredning av bakterier eller rømming av fisk. For et lukket anlegg som dette, kunne vel den reelle faren her i beste fall regnes som *mikroskopisk*! Men selv den minste sannsynlighet for påvirkning utenfra på Driva-vassdraget var altså avgjørende nok for å få blankt nei. Uten sammenligning for øvrig, kan vi da ikke begripe at samme myndighet kan se noe som helst positivt på de planene som her legges fram. Påvirkningen på Driva er her i en helt annen skala - man manipulerer tross alt elvas naturlige vannstrøm direkte. Vi antar at samme myndighet vil sette ned foten også her.